

Den 14. marts 2022

Til alle medlemmer af MOF og/eller KEF.

Vedrørende: Klimaeffekten af urørt skov.

Kære udvalgsmedlemmer.

Hermed tillader vi os at henvende os til jer, da vi ikke er sikre på, at I er opmærksomme på den fulde klimaeffekt ved udlæg af urørt skov.

Selvom det efterhånden er blevet almen viden, at øget brug af træ gavner klimaet, så kan vi fortsat konstatere, at regeringen endnu ikke har sat tal på, hvad klimaeffekten ved udlægning af 75000 ha urørt statsskov (driftsophør) andrager. Vi ser heller ikke, at der er politisk opmærksomhed omkring dette manglende klimaregnskab - hverken blandt regeringens støttepartier eller oppositionen.

Miljøordfører Kasper Roug bagatelliserer klimaeffekten

Til Frederiksborg Amts Avis har Socialdemokratiets miljøordfører Kasper Roug d. 25. feb. 2022 om klimaeffekten ved udlæg af urørt skov udtalt: "Jeg kender ikke de præcise beregninger, men i det store billede, når vi ser på, hvor meget CO2 Danmark skal skære væk årligt, så er det en dråbe i havet". Tilsyneladende er varig skovdrifts store betydning i klimaregnskabet fortsat ikke gået op for regeringen.

Det er Ok, at Kasper Roug ikke kender tallene, for regeringen har ikke fremlagt sådanne, men det er ikke Ok, at han helt uden dokumentation postulerer og stiller sig tilfreds med, at det 'er en dråbe i havet'. Vi håber ikke det tilfredsstiller støttepartierne?

Klimatallene kommer i bedste fald først i april 2022

Den 9. februar 2022 fremsendte klimaministeren et notat til MOF og KEF: "*Orientering om resultater af ny fremskrivning af drivhusgasudledninger og -optag fra danske skove samt foreløbig drivhusgasopgørelse for 2020*" (Alm. del bilag 312). Notatet "*bygger på en opdateret fremskrivning af forventet drivhusgasudledning og -optag fra danske skove*" udarbejdet af Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning ved Københavns Universitet (https://static-curis.ku.dk/portal/files/298732868/KF22skov_drivhusgasregnskab_rapport.pdf).

Rapporten anerkender klimaeffekten ved, at træ fra vedvarende skovdrift erstatter andre materialer eller fossil energi. Alligevel sættes der ikke tal på, da denne klimaeffekt traditionelt godskrives andre sektorer som f.eks. byggeri og energi, og således ikke indgår i rapporten, der kun omhandler det, der sker i skov.

I sidste afsnit af klimaministerens notat anføres det: "Det er således først med klima-status og -fremskrivning 2022 i april 2022, at Energistyrelsen opgør den samlede mankoberegning for alle sektorer".

Hermed indikeres, at man kan forvente, at regeringen i april omsider vil præsentere reelle tal for klimaeffekten ved urørt skov. Tal der ikke kun inkluderer, hvad der sker inden for skovdiget, men for første

gang også inddrager de største og hurtigst aktiverede poster i skovens klimaregnskab - nemlig substitutions- og lagereffekten ved anvendelse af træ udenfor skoven (andre sektorer). Manglen af de to effekters klimabidrag aktiveres nemlig i samme øjeblik, der ikke længere må udtages nogen form for gavntre ved udlæg af urørt skov.

Vi tillader os at anbefale, at udvalgene sætter fokus på denne problematik, evt. ved at rette henvendelse til klimaministeren allerede før samrådet 7. april i KEF. Vi har søgt lidt oplysning, og så vidt vi kan forstå, har klimaministeriet endnu ikke efterspurgt sådanne beregninger. Derfor er det vores bekymring, at de 75000 ha urørt skov vil blive rullet ud helt uden, at regeringen afkræves et blot nogenlunde retvisende klimaregnskab. Såfremt det måtte ønskes, hjælper vi gerne med at formulere evt. spørgsmål til ministeren.

Der er ikke tale om småting, som hævdet af Karsten Roug.

Bl.a. med baggrund i bogen Klimaskoven (2019), er det vurderingen, at det umiddelbare ophør af hugsten på de 75.000 ha skov andrager ca. 800.000 m³/år. Denne mængde træ er dermed ikke længere til rådighed for bl.a. byggeri og til energi, hvorved dens substitutions- og lagringseffekt tabes. Dette tab kan skønnes til at være i størrelsesordenen 1 mio. ton CO₂ årligt. Hertil kommer det tab, som den urørte skov i løbet af nogle år vil medføre, idet den successiv mister sin evne til netto at binde CO₂ og til sidst går i et klima-nul. Ved slutningen af dette århundrede vil den samlede klimaregning således andrage 1,5-2 mio. t CO₂ årligt - næsten en hel Ålborg Portland eller 10 x Nordic Sugar.

For at se, hvad der skal til for at klimakompensere den helt oversete 1 mio ton CO₂ årligt, kan man kigge på efterårets landbrugsaftale, hvori det vurderes, at privat skovrejsning, udtag af lavbundslande og ekstensivering af landbrugslande *tilsammen* kan reducere den årlige CO₂ udledning med 1 mio. ton - men først fra 2030.

Klimaet fordrer fokus ved alle skridt vi tager. Derfor håber vi, at nogle af jer med energi og indsigt vil få denne hidtil næsten helt oversete klimaregning ved regeringens naturpakke op på bordet med henblik på reel politisk behandling. Emnet kan være vanskeligt at kommunikere, og vi ønsker ikke her at bære ved til bålet i den betændte debat, men tillader os alligevel at vedhæfte en nylig debatartikel 'Naturpakken', som kan være til baggrund og inspiration.

Vi ønsker som Naturstyrelsen også at hjælpe naturen ved at: " skabe plads og sammenhæng i naturen, skabe lysåbne arealer, genskabe våde områder, lade træer bliver gamle og døde træer blive liggende". Men det er først og fremmest i det åbne land og i interaktionen mellem skov og åben land, at naturen kan gavnes og ikke i skovområderne.

Vi ser gerne, at vi kan få mulighed for at fremlægge vort anliggende ved et foretræde for udvalget.

Med venlig hilsen

Helle Øelund, pens. lektor, cand. scient i biologi og geografi, best. medl. DN Helsingør

Jens Andersen, miljøplanlægger, tidligere planchef i HOFOR

Henrik Carlsen, civiling., tidl. prof. DTU Mekanik (energi)

Søren Grene, forstkand., eksproprieret skovejer, nu naturforvaltende landmand,
sekretær f. underskriverne

Annette Plesner, seniorforskningskonsulent, cand. scient., ph.d.

Bodil Jørgensen, Direktør , tidl. arbejdsmiljøleder, mdl. af DN

Erik Arvin, civiling., tidl. prof. DTU-miljø, mdl. DN-Rudersdal

Vivienne Bach Carlsen, tidl. marketingschef NCC

Anne Kongsfelt, projektchef i Teknik- Miljøforvaltningen i Københavns Kommune